

Sirkü : 2008/17
Konu : İstihdam Paketi (3)

KAYSERİ
03.06.2008

Muhasebe, Personel Müdürlükleri ' ne

26.05.2008 tarih ve 26887 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış bulunan **5763 Sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanundaki** düzenlemelerden; 23.05.2008 tarih ve 2008/14 sayılı sirkülerimizde işverenlerin mevcut prim yükünü azaltan düzenleme ile yeni işçi istihdamına devlet desteği verilmesine ilişkin kurallar açıklanmış ve 27.05.2008 tarih ve 2008/15 sayılı sirkülerimizde de işyerinde “elli ve daha fazla sayıda işçi çalıştıran” işverenlerin yükümlülüklerini hafifleten ve bazılarını da tamamen kaldıran düzenlemeler açıklanmıştır. Bu sirkülerimizde ise 5763 sayılı Kanundaki Sosyal Güvenlik Kurumunun prim vb. alacaklarının yeniden yapılandırılmasına yani prim affına ilişkin düzenlemeler ele alınmıştır.

1. Aftan Yararlanacak Olan Borçların Kapsamı

5763 Sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında(ki) Kanunun 26 ve 27. maddeleriyle 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa eklenen GEÇİCİ – 23 ve 24. maddelerdeki düzenlemelerde; gerek SSK ya borçları bulunan işverenler ve sigortalıların ve gerekse Bağ – Kur ‘a borçları bulunan sigortalılar veya bunların hak sahiplerinin bu Kanun kapsamında aftan yararlandırılacak olan borçları, 2006 yılında çıkarılan 5458 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılmış olan (eski) borçlar ile yeni borçları olmak üzere 2 kategoride ele alınmış bulunmaktadır.

1.1. SSK ya Olan Borçların Kapsamı

1.1.1. 2006 Yılında Yeniden Yapılandırılmış Olan (Eski) Borçlar

5510 Sayılı Kanununa eklenen GEÇİCİ – 23. maddeye göre 22.02.2006 tarihli ve 5458 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında(ki) Kanundan yararlanarak borçlarını yeniden yapılandırmış olan işverenlerden borç taksitlerini halen ödemekte olanlarla, en az 3 taksitini ödemediği için yeniden yapılandırması bozulmuş olan işverenlere, yapmış oldukları ödemelerin sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre mahsubundan sonraki (kalan) borçlarını bu Kanundan yararlanarak peşin veya taksitler halinde ödeme imkânı getirilmiştir. Yani taksitlerini muntazam ödemekte olanlara kalan borçlarını bu Kanundan yararlanarak ödeme imkânı getirildiği gibi taksit ödemelerini aksatması nedeniyle önceki yapılandırması bozulmuş olan işverenlere de bu Kanundan yararlanma imkânı verilerek Kurum alacaklarının tahsili amaçlanmıştır.

1.1.2. Yeni Borçlar

5510 Sayılı Kanuna eklenen GEÇİCİ – 24. maddenin 1. fıkrasına göre;

- 506 Sayılı SSK Kanununa göre tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan ve bir şekilde 5458 sayılı Kanuna göre ki yapılandırma kapsamına girmemiş olan (01.04.2006 öncesine ve sonrasına ait) **2008 Mart ve önceki dönemlere ilişkin** sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ve sosyal yardım borçları,

- Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar müracaat edilmiş olunması kaydıyla **31.03.2008 tarihine kadar bitirilmiş olan özel bina inşaatı ve ihale konusu işlerden**, Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda yeterli işçilik bildiriminde bulunulmadığı anlaşılanların fark işçiliğe ilişkin borçları,
- İsteğe bağlı sigortalıların **2003 Mayıs ilâ 2008 Mart döneminde** isteğe bağlı sigortalılıklarının devam ettiği süreye ilişkin prim borçları,
- Avukat, Noter ve yurtdışına işçi götüren müteahhit gibi topluluk sigortasına tabi olanların **2008 Mart ve önceki dönemlere ilişkin** malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait prim borçları,

Bu Kanundan yararlanılarak peşin veya taksitler halinde ödenebilecektir.

1.2. Bağ – Kur ‘a Olan Borçların Kapsamı

1.2.1. 2006 Yılında Yeniden Yapılandırılmış Olan (Eski) Borçlar

5510 Sayılı Kanununa eklenen GEÇİCİ – 23. maddeye göre 22.02.2006 tarihli ve 5458 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında(ki) Kanundan yararlanarak borçlarını yeniden yapılandırmış olan 1479 ve 2926 sayılı Kanunlar kapsamındaki sigortalıların veya bunların hak sahiplerinden (2006 yılında) yeniden yapılandırılan borçlarına ait taksitleri halen ödemekte olanlarla, en az 3 taksitini ödemediği için yapılandırması bozulmuş olanlara da daha önce yapmış oldukları ödemelerin sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre mahsubundan sonraki (kalan) borçlarını bu Kanundan yararlanarak peşin veya taksitler halinde ödeme imkânı getirilmiştir.

1.2.2. Yeni Borçlar

GEÇİCİ – 24. maddeye göre 1479 ve 2926 sayılı Kanunlar kapsamındaki (Bağ – Kur ve Tarım Bağ – Kuru) sigortalıların veya bunların hak sahiplerinin 2006 yılındaki yeniden yapılandırma kapsamına girmemiş olan (01.04.2006 öncesi ve sonrasına ait) **31.03.2008 tarihine kadar ki** prim ve sosyal güvenlik destek primi borçları da bu Kanundan yararlanılarak peşin veya taksitler halinde ödenebilecektir.

1.2.3. Bağ – Kur ‘a Prim Borcu Olanlarda sağlık yardımlarından yararlanabilecektir

Bilindiği üzere Bağ – Kur ‘a prim borcu olan sigortalılarla bunların hak sahipleri, borçlarını ödemedikleri sürece Kurumun sağlık sigortası yardımlarından yararlandırılmamaktadır.

GEÇİCİ – 23. maddenin 7. fıkrası ile GEÇİCİ – 24. maddenin de 10. fıkrasındaki düzenlemelere göre; 1479 Sayılı Bağ – Kur Kanunu ile 2926 sayılı Tarım Bağ – Kur Kanunu gereğince sigortalı olanlar ve bunların hak sahipleri, (2006 yılındaki yapılandırma kapsamındaki) vadeleri geçmiş taksitleri ile 31.03.2008 tarihine kadar ki (yeni) prim borçlarını peşinen ödemeleri veya taksitlendirerek ödemeleri halinde de ilk 4 (dört) taksiti ödemiş olmaları ve 5763 sayılı bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonraki taksit ve cari ay primlerine ait ödeme yükümlülüklerini de yerine getirmeleri halinde (askıya alınmış olan) sağlık sigortası yardımlarından (tekrar) yararlanmaya başlayacaklardır.

2. Aftan Yararlanmaya İlişkin Müracaat Süresi

(Eski ve yeni) Borçlarını bu Kanundan yararlanarak peşin veya taksitler halinde ödemek isteyen işverenler, isteğe bağlı sigortalılar, topluluk sigortasına tabi olanlarla, Bağ – Kur ve Tarım Bağ – Kur sigortalıları veya bunların hak sahiplerinin, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen 2 (iki) aylık süre içinde yani **2008 Haziran ve Temmuz aylarında Sosyal Güvenlik Kurumuna yazılı olarak başvurmaları gerekmektedir**. Ancak GEÇİCİ – 24. maddenin 1. fıkrasına göre **31.03.2008 tarihine kadar bitirilmiş olan özel bina inşaatı ile ihale konusu işlerden dolayı Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılmış olan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda yeterli işçilik bildiriminde bulunulmadığı anlaşılan işverenlerin fark işçiliğe ilişkin borçlarını bu Kanundan yararlanarak ödeyebilmeleri için yazılı başvurularını 2008 Haziran ayında yapmaları gerekmektedir!**

3. Af Kapsamına Giren Borcun Hesaplanması

Af düzenlemesi prim asıllarını kapsamamaktadır. Dolayısıyla borç asılları için yazılı başvurunun yapılacağı ayın sonuna kadar, yürürlükteki sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanması gerekmekte ve hesaplanan gecikme cezası ve gecikme zammının seçilen ödeme şekline göre belli bir nispetinin terkin (silinmesi) gerekmektedir. Ödeme şekilleri ve terkin edilecek nispetler aşağıda açıklanmıştır.

3.1 Peşin Ödeme

Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılan yazılı başvuruda peşin ödeme yolunun tercih edildiğinin belirtilmesi halinde; **borç aslının tamamı ile** başvurunun yapıldığı ayın sonuna kadar (sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre) hesaplanan **gecikme cezası ve gecikme zammının % 15 'inin başvuru tarihini takip eden 1 (bir) ay içinde ödenmesi halinde gecikme cezası ve gecikme zammının kalan % 85 'i terkin edilecektir.**

3.2. Taksitle Ödeme

Aftan yararlanılarak ödenecek olan borcun taksitle ödenmesi halinde en fazla 24 (yirmi dört) aya kadar eşit taksitler halinde ödenmesi gerekmektedir.

Sosyal Güvenlik Kurumuna yazılı başvurunun yapılacağı ayın sonuna kadar ki süre için yürürlükteki sosyal güvenlik mevzuatı hükümlerine göre hesaplanacak olan gecikme cezası ve gecikme zammı tutarlarının:

12 aya kadar taksitle ödemenin tercihi halinde **% 55 'i terkin edilecek,**

12 ayı aşan taksitlendirmelerde ise **% 30 'u terkin edilecek,**

Kalan % 45 'lik ve % 70 'lik gecikme cezası ve gecikme zammı tutarları ise borç asıllarına ilâve edilmek suretiyle taksitlendirmeye esas borç tutarı belirlenecektir. Bu tutarında tercih edilen taksit sayısına bölünmesi suretiyle aylık taksit tutarının belirlenmesi ve ilk taksitin de yazılı başvurunun yapıldığı ayı takip eden ayda ödenmesi gerekmektedir!

3.3. Taksitle Ödeme Halinden Peşin Ödemeye Dönülmesi

5763 Sayılı Kanunla getirilen aftan yararlanılarak ödenecek olan borcun peşin mi yoksa taksitle mi ödeneceği konusunda başvuru yapılmadan önce iyice düşünülmesi gerekmektedir. Çünkü başlangıçta taksitle ödeme yolunun tercih edilmesi ve birkaç taksit ödendikten sonra **borcun kalan kısmının peşin ödenmek istenmesi halinde, başlangıçta tercih edilen taksit miktarına göre belirlenmiş olan terkin nispeti değiştirilmeyecektir!** Dolayısıyla taksitli ödemeden peşin ödemeye geçmenin maddi hiçbir cazibesi bulunmamaktadır. Bununla birlikte, yeniden yapılandırılan borcunu taksitle ödeyecek olan bir Bağ – Kur sigortalısının diğer şartlarında uygunluğu kaydıyla, borcun ilk 4 (dört) taksitini ödemiş olması halinde Kurumun sağlık sigortası yardımlarından yararlandırılmaya başlanacağı hatırlanacak olunursa, örneğin bu 4 (dört) aylık süre henüz dolmamış iken acil ve tedavisi çok pahalı olan bir hastalığın zuhur etmesi halinde bu yola başvurulması akla gelmelidir.

4. Aftan Yararlanacak Olan İşveren ve Diğer Borçluların Uyması Gereken Şartlar

Borçlarını bu Kanun kapsamında yapılandırarak ödemek isteyen işveren, sigortalı ve Bağ – Kur sigortalısı ile diğer borçluların:

4.1. Yukarıda da belirtildiği gibi **Sosyal Güvenlik Kurumuna 2008 Haziran – Temmuz aylarında yazılı başvuru da bulunmaları gerekmektedir.** Ancak **31.03.2008 tarihine kadar ki sürede bitirilmiş bulunan** özel bina inşaatı ile ihale konusu işlerden dolayı Kuruma yeterli işçilik bildirmediği anlaşılan işverenlerin **fark işçiliğe ait borçlarını** bu Kanun kapsamında ödeyebilmeleri için **yazılı başvurularını 2008 Haziran ayında yapmaları gerekmektedir!**

4.2. Borçlarını peşin ödemek isteyenlerin borç aslı ile birlikte % 15 'lik gecikme cezası ve gecikme zammı tutarını yazılı başvuru tarihini takip eden 1 (bir) aylık süre içinde ödemeleri gerekmekte ve taksitle ödemek isteyenlerinde ilk taksiti başvurunun yapıldığı ayı takip eden ayda ödemiş olmaları gerekmektedir.

4.3. Bu Kanunla getirilen haklardan yararlanmak üzere yazılı başvuru da bulunan borçluların, kapsama giren borçları nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumuna (daha önce) yapmış oldukları itirazlardan vazgeçmeleri ve dolayısıyla yargı nezdinde sürdürdükleri **davalardan da feragat etmeleri gerekmektedir.**

5. Taksitlerinin Aksatılması – Yapılandırmanın Bozulması

Borçluların taksitlendirmeye ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında üç defadan fazla yerine getirmemeleri veya eksik yerine getirmeleri ya da bir takvim yılında üç defaya kadar ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarını ise en geç son taksiti izleyen ayın sonuna kadar gecikilen her ay için Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait Yeni Türk Lirası (YTL) cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faiz oranlarına 1 puan eklenmek suretiyle bulunacak olan faiz oranının bileşik bazda uygulanması sonucunda hesaplanacak faiz miktarı ile ödememeleri halinde yapılandırma bozulacak yani bu Kanuna göre taksitlendirilmiş olan haklarını kaybedeceklerdir!

6. Hacizler Kaldırılacak

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği **26.05.2008** tarihinden önce kapsama giren borçlar nedeniyle, taşınır veya taşınmaz mallara konulan hacizler ile alınan teminatlar yapılan ödemeler nispetinde, üçüncü şahıslar nezdinde ki hak ve alacaklarla ilgili hacizler ise ilk taksitin ödenmesinden sonra tümüyle kaldırılacaktır.

Yukarıdaki bütün bu açıklamalarımızda; kamuoyunda “İstihdam Paketi” olarak bilinen 5763 sayılı Kanundaki düzenlemelerden SSK ve Bağ – Kur borçlarının af kapsamında ödenmesinin ana hatlarının izahına çalışılmıştır. Ancak önümüzdeki günlerde **affın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslarla diğer detayların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenmesi ve de kamuoyuna duyurulması gerekmektedir.**

Bilgi ve gereği rica olunur.

